

ویژگی های بسیج و بسیجی واقعی

روح الله کلانتری، مسوول سازمان معلمان گلستان در جمع تعدادی از دانشجویان شهرستان گرگان عنوان کرد

دفاع از حق و عدالت، دفاع از آزادی و استقلال کشور از ویژگی های مهم یک بسیجی است

اهداف، آرمانها و ویژگیهای بسیج پنجم آذر مصادف با سالروز تشکیل بسیج مستضعفان به فرمان حضرت امام(ره) است. در این جلسه نگاهی خواهیم داشت به اهداف و آرمان بسیج و رسالت ما در برابر گسترش تفکر بسیجی. انقلاب اسلامی ایران طی ۴۳ سال گذشته مراحل مختلفی را پشت سر گذاشته است، دوران پیروزی انقلاب، تثبیت انقلاب، دوران دفاع مقدس، دوران سازندگی و دوران اصلاحات و امروز ما وظیفه داریم که از دستاوردهای نظام و انقلاب حمایت کنیم. یکی از دستاوردهای برآمده از انقلاب، بسیج است و لازم است نگاهی مجدد به خاستگاه، ویژگیها و اهداف بسیج داشته باشیم و در باره شرایط تداوم آن در حال و آینده سخن بگوییم. تعریف بسیج: کتب لغت بسیج را قصدو اراده، عزم و عزیمت، آماده ساختن نیروی نظامی تمامی ساز و برگ جنگ یا سفر معنا کرده اند. تعریف اصطلاحی بسیج نیز با معنی لغوی آن هماهنگی دارد. نهادها و موسسات در هر جامعه، هر یک مسئولیت ساماندهی مسائل جامعه را در زمینه های گوناگون دارد. اما گاه حکومت قادر به استفاده از نهاد های خود برای مواجهه با حوادث مختلف نیست. این امر ممکن است ناشی از ضعف دولتها و حکومتها باشد و یا حکومتی به دلیل فقدان مشروعیت و پایگاه مردمی قادر به استفاده از نهادهای موجود نباشد. همچنین ممکن است به علل مختلف نهادها و ساختارهای رسمی برای حل مشکلات و واقعیات موجود تعریف نشده باشد، در چنین شرایطی مدیریت جامعه در مواجهه با مشکلات و حوادث مذکور ناگزیر از تجمیع امکانات موجود در جامعه است. بنابر این بسیج نوعی ساماندهی نیروهای اجتماعی است که به هنگام بروز وقایعی که برخورد با آن فراتر از ظرفیت های رسمی است، انجام می شود. چنانچه ملاحظه می گردد، نفس بسیج فاقد هر گونه مضمون ارزشهاست. فی واقع بسیج نیروهای اجتماعی می تواند توسط نظام های مردمی یا ضد مردمی و در جهت مقاصد مثبت و یا منفی به کار رود. ارزشمندی بسیج به آرمانهای آن است.

بسیاری از نظام های توتالیتر و فاشیست نظامات بسیج گرا بوده اند.

بنا پارتیسم و نازیسم هیتلری در قدیم و در دنیای جدید طالبان و داعش نمونه های از این گونه نظام های بسیج گرا ضد مردمی بودند.

در دوران انقلاب رژیم پهلوی که حکومت خود را در حال سقوط می دید و مشروعیت خود را از دست رفته مشاهده می کرد به بسیج طرفداران خود در زمان دولت بختیار روی آورد و تلاش کرد تا انقلابیون را سرکوب کند. این نوعی از بسیج های ضد مردمی است. در مقابل بسیج نیروها در اول انقلاب برای ریشه کن کردن بی سوادی و آباد کردن روستاها که بعد ها نهضت سواد آموزی و جهاد سازندگی نام گرفتند نوعی از بسیج مردمی تلقی می شوند. همچنین بسیج نیروهای مردمی برای مقابله با حمله رژیم عراق به ایران عالیترین شکل بسیج مردمی پس از انقلاب به شمار می آید. سابقه بسیج: انقلاب نوعی بسیج نیروهای مردمی برای مقابله با نظام های مستبد و وابسته به شمار می آید. هسته های متشکلی که در مساجد، محله ها و شهرها برای ساماندهی راهپیمای ها، رسیدگی به امور خانواده های کارگران اعتصابی، تامین امنیت در ماه های اول انقلاب و انجام امور عمومی مردم انجام شده بودند، اولین کانون های بسیج در دوران انقلاب به شمار می رفتند. انقلاب اسلامی ایران انقلابی مردمی بود و هیچ حزب و گروهی آن را رهبری نمی کرد، لذا فاقد سازمان لازم برای مقابله با رژیم بود. همین عامل باعث شد که نهادهای جدید با تاخیر شکل بگیرند. نهادهای کهن نیز توانایی لازم را برای حل مشکلات نداشتند. این عوامل ضرورت تشکیل بسیج را دو چندان می کرد. به عنوان مثال جنگ تحمیلی زمانی رخ داد که هنوز سازمان لازم برای اداره کشور ایجاد نشده بود. سپاه پاسداران مراحل ابتدائی خود را می گذراند و ارتش نیز دستخوش تکان های سخت پس از پیروزی انقلاب بود. در چنین شرایطی سازماندهی نیروهای اجتماعی برای مقابله با خطری که اساس انقلاب و نظام را هدف گرفته بود بهترین راه حل به شمار می رفت. امروز اگر چه دوران جنگ و سازندگی را پشت سر گذاشته ایم اما همچنان برای حفظ و تداوم انقلاب و حفظ دستاوردهای آن به بسیج محتاجیم. با رجوع به کلام و پیامهای امام می توان اهداف، آرمانها و ویژگی های بسیج را شناخت. در این میان نگاهی به پیام حضرت امام در آغاز تشکیل بسیج در سال 58 ما را به هدفمان نزدیک می کند. ایشان در بخشی از پیامشان می فرمایند (بکوشید تا هر چه بیشتر نیرومند شوید. در علم و عمل و با اتکال به خدای قادر مجهر شوید به سلاح و صلاح که خدای بزرگ با شماست که دست قدرتی که قدرتهای شیطانی را در هم شکست پشیمان جامعه اسلامی است... سلام و درود به ملت بزرگ و مبارزان راه حق، استقلال و آزادی.) با توجه به این پیام و سایر سخنان امام (ره) می توان نتیجه گرفت که:

1- آمادگی نظامی: عمل نظامی تنها شکل خاصی از بسیج است. تاکید امام بر علم و عمل مبین این معنی است که به فراخور شرایط و مراحل مختلف، باید در شرایط مختلف به بسیج نیروها روی آورد. در دوران صلح اصرار بر اشکالی از بسیج که ویژه زمان جنگ طراحی شده است تصویری خشن، نامانوس و مخالف ثبات و استقرار از بسیج ارائه می دهد.

2- فعالیتهای علمی: هدف از حضور در جبهه ها و مقابله با دشمن متجاوز دفاع از استقلال و تضمین قدرت جامعه در برابر تهدید خارجی بود. اکنون تامین آن استقلال و تضمین این اقتدار را باید علاوه بر آمادگی نظامی در کسب علم و دانش و فعالیت در عرصه تولید و صنعت دید.

3- مردمی بودن: هدف و غایت بسیج انقلابی که همانا رفع نیازها و مشکلات اجتماعی و تامین منافع ملی مردم است مردمی بودن بسیج را ضروری می داند. از این رو بسیج می باید فراتر از قشر بندی ها و صف بندی های سیاسی و اجتماعی قرار گرفته و برآیند همه مردم باشد و کلیه اقشار جامعه را در برگیرد. اختصاص بسیج به یک گرایش خاص و بهره برداری از آن علیه گروهها و جناح های سیاسی دیگر مخالف روح و ماهیت بسیج انقلابی و خیانت به آنست. ویژگی مردمی بودن بسیج ایجاب می کند که از ورود به گروه ها و جریان های سیاسی اجتناب کرده و در جهت منافع ملی گام بردارد. ورود بسیج به عرصه رقابت های سیاسی در زمان انتخابات به نفع یک گروه و علیه گروه دیگر بسیج را از حد یک نیروی مردمی و برآیند جامعه به اهرم فشار و سرکوب و ابزاری در خدمت قدرتمندان سیاسی تقلیل می دهد و این خیانت به آرمان بسیج و بسیجی است.

4- دفاع از آزادی نهادهای مدنی: بسیج انقلابی نسبت روشنی با مقاومت دارد. اساسا فلسفه وجودی بسیج افزایش توان مقاومت یک جامعه در مواجهه با مشکلات و موانع است. نهادهای عمومی نظیر مطبوعات و احزاب عامل توسعه و پیشرفت کشور و نظارت بر رفتار حاکمان و مدافع حقوق مردم هستند. در نظام های اقتدارگر و نازیسم با این نهادهای مردمی برخورد می کنند و متقابلا در نظام های مردمی و انقلابی از این نهادها دفاع و حمایت می کنند. بنابر این یکی از شاخص های که نقش بسیج را مشخص می کند نوع نگاه و عملی است که نسبت به مطبوعات و احزاب دارند.

5- دفاع از حق و عدالت: ویژگی مهم دیگر بسیج خصلت عدالتخواهانه آن است. منافع و مصالح مردم در اقامه حق و اجرای عدالت تامین می

شود. بسیج بدون جهت گیری حق جویانه و عدالتخواهانه فاقد عنصر و خصلت انقلابی است. اگر در رقابتهای انتخاباتی بسیج را به نفع جناح سرمایه دار و علیه گروههای مردم گرا و عدالتخواه وارد صحنه کنیم در واقع بسیج را از روح و جوهر خود خارج ساخته ایم.

6- ایثار و از خودگذشتگی: ویژگی دیگر بسیج روحیه ایثار و از خودگذشتگی است. بسیج همواره برای آرامش و آسایش مردم بدون چشم داشت مادی به فعالیت و خدمت به جامعه اقدام می کرد. به تعبیر حضرت امام (ره) بسیج مدرسه عشق است. بنابر این بسیج یک حرفه و شغل نیست، بلکه یک روح، فکر و بینش است. در همه سالهای پس از پیروزی انقلاب و در دوران جنگ و سازندگی و در نگرانی های شبانه و خدمت رسانی به مردم برای رضای خداوند تلاش می کردند و آنچه بود ایثار و از خودگذشتگی و شور و شوق خدمت بود و اکنون نیز بسیجیان پارسا و صادق ما همانگونه بی ادعا اما پرشور عمل می کنند. تبدیل بسیج در ادارات، کارخانه ها و مساجد به یک حرفه و استفاده از بسیج برای شرکت در مراسم مختلف و پرکردن صندلی های خالی به هنگام سخنرانی مدیران و مقامات و یا شرکت در جشن ها و عزاداریها در ساعات اداری و سپس درخواست پاداش و اضافه کار روح و مقام بسیج را از بلندای معنویت و عزت طلبی به حسیض مادیت و فرصت طلبی تنزل می دهد.

7- عقل گرایی: ویژگی دیگر بسیج عقل گرایی است. عشق و ایثاری که ما از آن یاد کردیم با عقل تقابلی ندارد. عرصه های بسیج از جبهه و جنگ تا عرصه های علم و دانش را در بر میگیرد و بهره مندی از تعقل و تفکر منطقی لازمه فعالیت در این عرصه هاست عشق در مکتب بسیج انقلابی امری فراتر از عقل و نه مادون عقل است. تبلیغ بسیج به عنوان نیرویی فاقد عقل، بی منطق، غوغاگر، سطحی نگر و دارای عقل منفصل که از درک بدیهی ترین مسائل عاجز است خیانت در حق بسیج و اندیشه بسیجی است که متأسفانه برخی به دنبال تبلیغ آن هستند. بازخوانی و فهم تعریف و ویژگی های بسیج در صورتی که با درایت و انصاف صورت گیرد می تواند به تعیین اشکال جدید از بسیج و متناسب با شرایط جدید بیانجامد. در این صورت است که میتوان انتظار داشت بسیج به عنوان یک فرهنگ در جامعه ما اثری عمیق و حضوری دیرپا داشته باشد. خلاصه آنکه آمادگی نظامی، عقل گرایی، علم آموزی، عشق و ایثار و از خودگذشتگی، مردمی بودن، دفاع از حق و عدالت، دفاع از آزادی و استقلال کشور از ویژگی های مهم یک بسیجی است که مسئولان باید در جهت تحقق این امور از همه امکانات و ظرفیت های موجود

برای گسترش تفکر بسیجی در جامعه استفاده نمایند.

انشاءا...